

Mottagare

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun

2023-09-22

Funktionsrätt Uppsala kommuns yttrande över detaljplan för kvarteret Murstenen (PBN2015–002287)

Funktionsrätt Uppsala kommun har tagit del av rubricerat ärende och yttrar sig över detta under samrådet.

Sammanfattning

Funktionsrätt anser att Uppsala kommun bör fastställa:

- Att parkeringsplatser för rörelsehindrade skrivs in i plankartan,
- Att de växter och träd som planteras inom området är doftfria och inte sådana som ger pollenallergi (främst björk),
- Att inga bostadsrum byggs i områden där 30 dBA ekvivalent ljudnivå överskrids inomhus samt 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad och uteplats,
- Att gator utformas så att olika trafikslag separeras med fysiska avgränsningar,
- Samt att en funktionsrättsanalys görs.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Funktionsrätt vill påminna om att Uppsala kommuns *Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* fastställer att "en konsekvensanalys kring tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning ska göras och dokumenteras i underlagen inför politiska beslut" och ser med glädje på att Uppsala kommuns nya detaljplaner inkluderat just denna typ av konsekvensanalys. Funktionsrätt vill dock påminna vikten av att inte endast se till de funktionsnedsättningar som lagstiftning och förordningar redan tar hänsyn till, främst rörelsehinder och orienterbarhet, utan att man även ser till tillgängligheten för personer med psykiskt och medicinsk funktionsnedsättning.

För personer med rörelsehinder

Att kommunen väljer att inte markera ut parkeringsplatser för rörelsehindrade redan i detaljplanen har lett till en situation där vi har allt för få handikapparkeringar i relation till behov i Uppsala. I planbeskrivningen står det att parkering för rörelsehindrade ska finnas "med ett längsta avstånd med 25 meter från varje entré", vilket regleras i lagen. Ett problem som dock uppstår i praktiken är att dessa avstånd mäts fågelvägen medan individen som parkerat på platsen rör sig i den faktiska

miljön. Funktionsrätts rörelsen ser att flertalet RHP inte är användbara i praktiken då något i övrig miljö förhindrar användningen.

Allergier

Personer med pollenallergi är starkt påverkade av sin närmiljö. Funktionsrätt anser därför att alla växter och träd som planteras i området ska vara doftfria samt att växter och träd som ger pollenallergi, främst björk, undviks. I detaljplanen är det främst de allmänna platserna, runt ingångar till bostäder och allmän service samt på torget där detta bör bevakas.

Buller

Studier visar på en ökad risk för hjärt-och kärlsjukdomar vid långvarig exponering av buller. Det medför försämrade inlärning och prestation. Olika typer av funktionsnedsättningar gör att individer drabbas olika hårt av bullerstörningar. Exempelvis personer med hörselskada, med autismspektrumtillstånd eller med hjärtsjukdomar är extra hårt drabbade och bör inte bo i bullerdrabbade bostäder. Funktionsrätt anser därför att bostäder inte ska byggas där trafikbuller överstiger Folkhälsomyndighetens riktlinjer för värden inomhus (30 dBA) eller Naturvårdsverkets riktlinjer för värden vid bostadens fasad eller uteplats (55 dBA). Enligt 2 kap. 6 a § första stycket 1 p. plan- och bygglagen måste byggnaderna utformas på ett sätt som förebygger olägenheter för människors hälsa i fråga om buller. De risker som finns för boenden i bostäder där bullernivåerna överskrider Naturvårdsverkets och Folkhälsomyndighetens riktlinjer kan inte anses "ringa eller helt tillfälligt" och bör därför inte accepteras. Enligt den bullerutredning som gjorts för detaljplanen (Efterklang, 2023) är det flera bostäder i planområdet som förespås få högre bullernivåer än myndigheternas rekommendationer. Funktionsrätt anser att åtgärder behöver vidtas för att motverka detta.

Gators utformning

I detaljplanens planbeskrivning visas ett antal illustrationer av hur gatorna i området kan komma att utformas. För personer med funktionsnedsättning är delade vägbanor där olika trafikslag ska samsas ett väldigt stort hinder. Har man syn- eller hörselnedsättning eller rörelsehinder kan man ha svårt för att manövrera på ett säkert sätt i relation till cyklar, bilar eller andra fordon. Har man en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, autismspektrumtillstånd, intellektuell funktionsnedsättning eller annan "gömd" funktionsnedsättning kan gator med delade trafikslag också vara en stor fara då personer förväntas agera på ett sätt som funktionsnedsättningen kanske inte tillåter. Funktionsrätt förespråkar därför att man separerar gångtrafikanter, cyklister och bilar med tydliga fysiska avgränsningar.

Michael Jestin
Ombudsman, Funktionsrätt Uppsala kommun